Klarna Bank AB (publ) remissyttrande över betänkandet Åtgärder mot överskuldsättning (SOU 2026:43)

November 2026.

Klarna

Sammanfattning

Klarna Bank AB (publ) lämnar härmed synpunkter på betänkandet *Åtgärder mot överskuldsättning* (SOU 2026:43). Klarna välkomnar utredningens förslag och delar ambitionen att minska överskuldsättningen, stärka konsumentskyddet och främja en ansvarsfull kreditgivning. Dessa mål ligger väl i linje med vårt eget arbete mot en mer hållbar kreditmarknad. Vi ställer oss bakom de huvudsakliga förslagen och lämnar nedan några synpunkter och förslag.

Om Klarna

Klarna är en global digital bank och betalningstjänst som grundades i Sverige 2005. I dag har Klarna över 122 miljoner aktiva användare globalt och hanterar 3,8 miljoner transaktioner per dag. Över 1,3 miljoner handlare använder Klarnas tjänster. Vi strävar efter att erbjuda en smidig och säker köpupplevelse.

I Sverige erbjuder vi våra kunder flera olika betallösningar som gör att de själv kan välja det betalsätt som passar dem bäst. Det omfattar bland annat "Betala nu", kopplat till ett kort eller ett bankkonto, och "Betala inom 30 dagar", en fakturalösning där konsumenten kan betala efter 30 dagar. Klarna erbjuder även delbetalning upp till 36 månader, en tjänst som används av cirka 1 procent av svenska konsumenter.

Överskuldsättningen i Sverige

Överskuldsättning är inte ett nytt fenomen i Sverige, och det är en fråga där Klarna länge har drivit på för att det måste ske en förändring för att bryta den negativa trenden. Problemet har vuxit under flera år. Mellan 2019 och 2025 ökade den totala skuldvolymen hos Kronofogdemyndigheten med 86 procent[1]. Den uppgår nu till 154 miljarder kronor, fördelat på 450 000 gäldenärer, och medianskulden är 93 530 kronor[2]. Det är tydligt att fler åtgärder krävs för att skydda konsumenterna.

Enligt Klarnas bedömning ligger problemets kärna i den närmast obegränsade tillgången till snabba och stora lån som betalas ut direkt till konsumentens konto. Många kreditgivare uppmanar sedan konsumenter att "samla dina dyra lån" i ett nytt ännu större blancolån. Dessa blancolån är ofta än dyrare och har otydliga villkor. Volymen av sådana lån uppgick till 250 miljarder kronor 2024[3]. Det är därför rimligt att både den tidigare regeringen och utredningen nu riktar in sig på att få på plats åtgärder mot just denna problematik med blancolån och snabblåneföretag.

---

[1] Kronofogden, https://kronofogden.se/om-kronofogden/analyser-statistik-och-forskning/statistik/kronofogden-i-siffror
[2] Kronofogden, https://kronofogden.se/download/18.2078569c19e2a758853170bc/1779953562512/Betalningsproblem%20och%20skulder%20hos%20Kronofogden%202026.pdf
[3] Regeringskansliet, https://www.regeringen.se/contentassets/8e3263e5377841cd88240c2a33bafd8c/presentationsbilder-fran-presstraff-med-elisabeth-svantesson-niklas-wykman-och-andreas-carlson-den-25-januari-2024.pdf

Klarnas arbete för att höja standarden i branschen

Klarna har länge arbetat för att stärka konsumentskyddet och utveckla hållbara kreditprodukter. Under 2021 genomförde vi flera betydande förändringar:

- Vi tog bort revolverande krediter. Alla våra kreditprodukter har i dag ett tydligt slutdatum.
- Vi tog bort onödiga avgifter.
- Vi förlängde betalningstiden för vår räntefria faktura från 14 till 30 dagar, så att konsumenter får längre tid på sig att betala.
- Vi införde fler vänliga påminnelser både före och efter förfallodagen.

Vi genomförde förändringarna i förhoppningen att våra konkurrenter skulle följa efter och konkurrera med konsumentnytta som mål. Tyvärr har det ännu inte skett.

Resultaten av våra förändringar är tydliga. Mellan 2022 och 2025 har vi minskat vår andel hos kronofogden med 39 %, samtidigt har branschen i övrigt ökat med 26 %. Siffrorna visar att en konsumentvänlig produktutformning gör verklig skillnad.

Behovet av reglering och tillsyn

Trots dessa resultat har vi inte sett andra aktörer i branschen ta liknande initiativ. Blancolånen och hushållens skulder fortsätter att öka, vilket understryker behovet av tydligare regler för marknaden. Klarna välkomnar därför både utredningens förslag och de skärpta regler som nyligen har införts. Därutöver uppmanar Klarna regeringen att ta itu med otillåtna avgifter på kreditmarknaden.

Enligt konsumentkreditlagen ska avgifter som tas ut av konsumenter motsvara kostnader som kreditgivaren faktiskt har. Trots det är uppläggningsavgifter på flera hundra kronor och återkommande administrationsavgifter fortfarande vanliga på marknaden, utan att de kan kopplas till någon sådan kostnad. I en digital miljö är kostnaden för att ge ut kredit mycket låg och kan inte jämföras med en tidigare manuell process. Avgifterna höjer kreditkostnaden avsevärt, särskilt för mindre lån, och drabbar de konsumenter som har minst marginaler. Problemet är inte en lucka i lagen utan att den inte tillämpas. Klarna föreslår därför att regeringen ger Finansinspektionen och Konsumentverket i uppdrag att prioritera granskningen av avgifter för konsumentkrediter i sin tillsyn, och säkerställer att överträdelser leder till sanktioner. En effektiv tillsyn av befintliga regler vore ett av de snabbaste sätten att minska kostnaderna för skuldsatta konsumenter, utan att någon ny lagstiftning behövs.

Klarnas synpunkter på förslagen

Skuldsanering

Klarna välkomnar och instämmer i utredningens förslag om skuldsanering. Skuldsanering är det mest träffsäkra verktyget för att hjälpa gäldenärer som har fastnat i långvarig överskuldsättning, eftersom det alltid bygger på en individuell prövning av gäldenärens situation. Under lång tid har det varit för svårt att beviljas skuldsanering, vilket har lett till att utsatta konsumenters situation har förvärrats. Förslagen skulle ge fler en realistisk möjlighet till en nystart, vilket ligger i konsumenternas, borgenärernas och samhällets intresse.

Samtidigt som Klarna tillstyrker förslagen vill vi lyfta fram vilken påverkan en kortare gallringstid för uppgifter om skuldsanering i kreditupplysningar, från fem till tre år, kan få på kreditprövningen. Förslaget skulle minska den information som kreditgivare har tillgång till, samtidigt som kraven på kreditprövning nyligen har skärpts genom genomförandet av konsumentkreditdirektivet (CCD2). Detta understryker det växande behovet av ett offentligt, statligt förvaltat skuld- och kreditregister. Tillförlitlig och aktuell information är avgörande både för att skydda konsumenter och för att kreditprövningen ska bygga på en korrekt bild av deras ekonomi.

Ändrad avräkningsordning

Klarna välkomnar och tillstyrker utredningens förslag om att ändra ordningen för hur betalningar avräknas på förfallna konsumentfordringar. Genom att betalningar avräknas mot kapitalbeloppet före dröjsmålsräntan minskar varje betalning den faktiska skulden, vilket ger utsatta konsumenter en realistisk väg ur skuldsättningen.

Klarna hoppas också att förslaget kan hjälpa konsumenter med revolverande krediter, såsom kreditkort, som hamnar efter med sina betalningar, så att deras senare betalningar minskar skulden i stället för att främst täcka dröjsmålsränta.

Klarna vill dock uppmärksamma en situation där den nya ordningen riskerar att inte nå de konsumenter den är avsedd att skydda. Vissa kreditgivare erbjuder krediter där konsumenten kan välja att bara betala ett litet minimibelopp varje månad i stället för hela skulden. Vissa kreditgivare omvandlar också en obetald faktura till en sådan revolverande kredit när konsumenten missar en betalning. När skulden har omvandlats är den inte längre förfallen, eftersom konsumenten betalar det nya minimibeloppet. I stället löper ränta på den kvarvarande skulden, och konsumenten kan fortsätta att betala under lång tid utan att skulden minskar nämnvärt. Den risken är ett av skälen till att Klarna valde att ta bort revolverande krediter ur sitt eget utbud 2021.

Det finns också en risk att de nya reglerna gör sådana omvandlingar mer attraktiva för kreditgivare, eftersom en omvandling av en förfallen skuld skulle vara ett sätt att undgå den

nya avräkningsordningen. Det bör därför säkerställas att en sådan ordning inte är godkänd under en omvänd avräkningsordning.

Storbritannien är ett användbart exempel på hur detta kan hanteras. Den brittiska finansinspektionen, Financial Conduct Authority (FCA), införde 2018 regler om långvarig kreditkortsskuld (*persistent debt*)[4]. Enligt reglerna ska kreditgivare identifiera kunder som under en period om 18 månader har betalat mer i ränta, avgifter och kostnader än de har amorterat på skulden. Kreditgivaren ska kontakta dessa kunder och uppmana dem att öka sina betalningar om de har råd, och vidta ytterligare åtgärder för att hjälpa dem som fortfarande har svårt att betala av sin skuld på ett hållbart sätt. FCA:s utvärdering visar att andelen kreditkortskonton med långvarig skuld mer än halverades mellan 2018 och början av 2023, från 7 till 3 procent[5].

Klarna uppmanar därför regeringen att i det fortsatta lagstiftningsarbetet se över denna praxis, med stöd av erfarenheterna från Storbritannien. Syftet bör vara att den nya avräkningsordningen inte ska kunna kringgås och att konsumenter inte automatiskt ska luras in i långvarig revolverande skuldsättning.

Absolut preskription

Klarna har inga synpunkter på utredningens bedömning att regler om absolut preskription inte bör införas, och inte heller på den utformning av sådana regler som utredningen ändå har lagt fram.

Tidsfördröjning vid utbetalning av krediter

Klarna delar utredningens bedömning att det saknas tillräckliga skäl att införa en tidsfördröjning. Effekterna av en sådan regel är osäkra, och den angriper inte de bakomliggande orsakerna till överskuldsättning, som bättre hanteras genom en ansvarsfull kreditprövning. De internationella erfarenheterna är begränsade. Finland har sedan länge begränsat utbetalningen av vissa lån nattetid, men som utredningen konstaterar saknas belägg för regelns effekt.

Som utredningen påpekar kan en tidsfördröjning leda till att konsumenter i större utsträckning använder kontokrediter, såsom kreditkort, eftersom löpande utnyttjande av en befintlig kontokredit inte skulle omfattas av fördröjningen. Det kan leda till att konsumenter tar mer kredit än de behöver. Samma resonemang gäller för blancolån. Om varje ny ansökan innebär ytterligare 18 timmars väntan har en konsument som står inför en oviss eller akut utgift skäl att låna ett större belopp från början, i stället för att ansöka om mer kredit senare om behovet uppstår. En tidsfördröjning kan därmed leda till att utsatta konsumenter skuldsätter sig mer, vilket är motsatsen till vad regeln syftar till.

[4] Financial Conduct Authority, https://www.fca.org.uk/news/blogs/helping-more-people-break-cycle-persistent-credit-card-debt
[5] Ibid

En tidsfördröjning gäller alla konsumenter, oavsett varför de behöver krediten, hur deras ekonomiska situation ser ut eller vilken återbetalningsförmåga de har. En kreditprövning är betydligt mer träffsäker, eftersom den utgår från den enskilda konsumentens faktiska situation. Kraven på kreditprövning har skärpts genom den nya konsumentkreditlagen, som trädde i kraft den 20 november 2026. Konsumenter skyddas dessutom av den 14-dagars ångerrätt som gäller för kreditavtal, vilket redan ger dem tid att ompröva sitt beslut. Utredningen konstaterar att ångerrätten kan vara svår att utnyttja när pengarna väl har förbrukats. Enligt Klarnas bedömning minskar ändå ångerrätten, i kombination med en grundlig kreditprövning, behovet av en tidsfördröjning. När en konsument har bedömts kunna återbetala krediten tillför en obligatorisk väntetid lite i form av skydd.

Om regleringen trots allt genomförs föreslår Klarna att undantaget för betalningsanstånd, såsom BNPL, skrivs in uttryckligen i lagtexten. Ett betalningsanstånd som är kopplat till ett köp, till exempel en faktura med 30 dagars betalningstid, ger inte konsumenten direkt tillgång till kontanta medel på det sätt som ett blancolån gör. Hos Klarna är betalningsanståndet dessutom kopplat till ett enskilt köp och till en prövning av konsumentens återbetalningsförmåga för just det köpet. Det skiljer sig från ett kreditkort, där prövningen görs när kreditgränsen beviljas och inte vid varje köp.

Avslutande synpunkter

Klarna delar utredningens mål att minska den långvariga överskuldsättningen och hjälpa fler konsumenter ur skulder som de inte klarar av att hantera på egen hand. Vi tillstyrker förslagen om skuldsanering och ändrad avräkningsordning, och vi delar utredningens bedömning att varken absolut preskription eller tidsfördröjning bör införas. För att reformerna ska få största möjliga effekt uppmanar vi regeringen att säkerställa att den nya avräkningsordningen inte kan kringgås och att befintliga regler om avgifter efterlevs. Vi ser också ett växande behov av ett offentligt skuld- och kreditregister. Klarna ser fram emot en fortsatt dialog med regeringen och andra berörda aktörer om åtgärder som skyddar konsumenter och samtidigt bidrar till en väl fungerande kreditmarknad med god konkurrens.